

O V E R Z I C H T VAN DE WERKZAAMHEDEN IN 1942

van het Centraal Archief en Inlichtingenbureau inzake
Menschelijk Hulpbetoon voor Nederland.

(niet voor publicatie)

Inleiding.

De omstandigheden, die in 1941 ertoe geleid hadden, dat het door ons uitgebrachte aantal adviezen en inlichtingen aansienlijk geringer was dan in voorgaande jaren, deden in 1942 in nog sterkere mate hun invloed gelden. Openbare inzamelingen van eenige betekenis vonden, afgezien van de inzamelingen voor de Stichting "Winterhulp" en enkele hiernede verwente organisaties, vrijwel niet plaats. Door het Departement van Justitie werd aan enkele blindeninstellingen in het verslagjaar opnieuw vergunning verleend tot houden van de gebruikelijke lijstcollecten, waarbij, teneinde samenloop van inzamelingen voor verschillende instellingen zoo nodig te voorkomen, op advies onzerzijds de vergunning nader afhankelijk gesteld werd van het oordeel van den Burgemeester ter plaatse. In October 1942 vond in verschillende gemeenten een inzameling plaats ten behoeve der Vereeniging "Zonnestraal". Tot een landelijke inzameling ten bate van de gezamenlijke t.b.c.bestrijding, gelijk in Augustus 1941 plaats vond, kwam het in het verslagjaar evenwel niet.

De door ons uitgebrachte adviezen bewogen zich dan ook, zooal uit het volgende overzicht nader zal blijken, voor het meerendeel op een ander terrein dan dat der eigenlijke inzamelingen.

Aangeslotenen.

Het aantal aangeslotenen onderging in 1942 weinig verandering. Slechts één Gemeente ging door opzegging verloren, terwijl 4 Gemeenten door samenvoeging met andere Gemeenten afvielen. Wij verloren voorts den Nederlandschen Bond tot Kinderbescherming, welke werd ontbonden.

Per 31 December 1942 bedroeg het aantal aangeslotenen 574. Dit aantal is als volgt samengesteld:

- Het Departement van Binnenlandsche Zaken;
- Het Departement van Justitie;
- 17 Armenraden;
- 545 Gemeentebesturen;
- 4 Commissariaten van Politie;
- 2 Steunfondsen;
- De Commissie voor de Diaconale Armeazorg in de Ned. Herv. Kerk.

J A A R O V E R Z I C H T 1942

van het

CENTRAAL ARCHIEF DER ILLEGITIEME BUREAU INZAKE
KATHOLIEKE HULPBETROEF VOOR NEDERLAND.

Onderzoeken en adviezen.

Van den aard der in 1942 ingestelde onderzoeken en uitgebrachte adviezen geeft het volgende overzicht een beeld:

Adviezen van algemeen aard werden uitgebracht omtrent de navolgende onderwerpen:

- inzake de maximaal toelaatbare onkosten bij lijstcollecten.
- inzake de toelaatbaarheid van bezoldiging van Voorzitters van Burgerlijk Armenbesturen.
- inzake plaatsruimte in tehuisen voor ouden van dagen.

Adviezen over bepaalde collecten werden ons in het verslagjaar 10 maal gevraagd. In twee gevallen luidde ons oordeel afwijzend. Rapporten over bepaalde instellingen, geen verband houdende met openbare inzamelingen, werden 6 maal uitgebracht. Zij betroffen drie instellingen op het gebied der kinderbescherming, een werkrietsing voor blinden, een instelling voor O.I. militairen en een Evengelistaie. Twee kindertehuisen, waarover het oordeel niet gunstig kon luiden, werden korten tijd na ons onderzoek opgeheven. De overige adviezen, in het verslagjaar uitgebracht, betroffen o.m. plaatsing van instellingen op de Lijst van Instellingen van Weldadigheid, bedoeld bij art. 3 der Armenwet, betrouwbaarheid van voorschotverleennende instellingen, terwijl éénmaal geadviseerd werd inzake vrijstelling van vermakelijkheidsbelasting voor een vertooning met liefdadig doel (afwijzend).

Van de uitgebrachte adviezen werden 3 verstrekt aan het Departement van Justitie, de overige aan Armenraden, Gemeentebesturen en andere aangeslotenen.

Algemene waarschuwingen en andere circulaires.

Bedelbriefschrijvers.

Op grond van ingekomen berichten betreffende een tweetal bedelbriefschrijvers werd bij raadschrijven d.d. 19 September 1942 aan de Armenraden tegen het optreden van deze personen gewaarschuwd. Tevens werd aan de Armenraden verzocht ons, zoo in het eigen ressort den laatstentijd van deze of andere bedelbriefschrijvers mocht zijn gebleken, hiervan op de hoogte te willen brengen. Verdere klachten werden evenwel niet ontvangen.

Contact met de instellingen.

Teneinde het contact met de instellingen, welke voor het insamelingverbod regelmatig collecteerden, te bestendigen, werd

in het verslagjaar eenmaal een rondschrijven tot deze instelling gericht met het verzoek ons op de hoogte te willen blijven houden van den financiële en verderen toestand der instelling, den invloed der oorlogsomstandigheden op de werkzaamheden, enz. De op dit rondschrijven ontvangen inlichtingen bevatten, naast de inlichtingen, die wij in het bijzonder van de Armenraden bleven ontvangen, waardevol materiaal voor de instandhouding van ons archief.

Bestuur.

De samenstelling van het Bestuur bleef in het verslagjaar ongewijzigd.

Huishoudelijke en Financiële aangelegenheden.

De administratieve werkzaamheden voor het Centraal Archief werden evenals vorige jaren verricht door de Stichting "Gemeenschappelijke Administratie". Het aandeel in de kosten dezer Stichting, dat voor rekening kwam van het Centraal Archief, beliep f. 4500.-.